

Nejvyšší soud

prostřednictvím

Obvodního soudu
pro Prahu 1

ke sp. zn. 3 T 12/2021

Podle § 265d odst. 1 písm. a) trestního řádu a ve lhůtě uvedené v § 265e odst. 1 trestního řádu podávám v neprospěch obviněného

Ing. L. K., nar. *** v ***, trvale bytem ***,

dovolání

proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2022 sp. zn. 7 To 73/2022, kterým byla podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítnuta stížnost státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 podaná proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 2. 2022 sp. zn. 3 T 12/2021, jímž bylo podle § 231 odst. 1 trestního řádu za užití § 223 odst. 2 trestního řádu z důvodů specifikovaných v § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu zastaveno trestní stíhání obviněného Ing. L. K.,

a to z důvodu uvedeného § 265b odst. 1 písm. m) trestního řádu s odkazem na dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. f) trestního řádu, neboť napadeným usnesením bylo rozhodnuto o zamítnutí stížnosti proti usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. c) trestního řádu, přestože v řízení předcházejícím bylo rozhodnuto o zastavení trestního stíhání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Usnesením státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 27. 11. 2020 sp. zn. 2 ZT 53/2020 bylo podle § 307 odst. 1 trestního řádu podmíněně zastaveno trestní stíhání obviněného Ing. L. K. pro skutek právně kvalifikovaný jako přečin vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku a podle § 307 odst. 3 trestního řádu mu byla stanovena zkušební doba v trvání osmnácti měsíců.

2. Proti citovanému usnesení podal stížnost obviněný Ing. L. K., který namítl, že skutek není trestným činem. O této stížnosti rozhodla státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze usnesením ze dne 19. 1. 2021 sp. zn. KZT 1374/2020 tak, že usnesení státní zástupkyně obvodního státního zastupitelství podle § 149 odst. 1 trestního řádu zrušila a podle § 149 odst. 1 písm. b) trestního řádu státní zástupkyni uložila o věci znovu jednat a rozhodnout. Ke zrušení napadeného usnesení došlo z důvodu absence doznání obviněného ohledně hrozby způsobením těžké újmy,

úmyslného zavinění i protiprávnosti činu, zatímco jeho námitkám vůči naplnění znaků přečinu vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku nebylo vyhověno.

3. Dne 29. 1. 2021 byla na obviněného pod sp. zn. 2 ZT 53/2020 podána k Obvodnímu soudu pro Prahu 1 obžaloba. O té nejprve Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl trestním příkazem ze dne 23. 2. 2021 sp. zn. 3 T 12/2021, v němž obviněného uznal vinným přečinem vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku. Za tento přečin byl obviněnému uložen trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku. Protože obviněný proti trestnímu příkazu podal odpor, bylo ve věci nařízeno hlavní líčení. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 23. 9. 2021 sp. zn. 3 T 12/2021 byl obviněný uznán vinným přečinem vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, za což mu byl uložen podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců, jehož výkon byl podle § 81 odst. 1 a § 82 odst. 1 trestního zákoníku podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání jednoho roku.

4. Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně se měl obviněný uvedeného přečinu dopustit tím, že

*„dne 12. 2. 2020, v době kolem 10:20 hodin, telefonoval Ing. R. Š., narozenému ***, prokuristovi společnosti A, s.r.o., IČO ***, a během více než šestimínutového hovoru ho vinil ze svých problémů, které má z titulu člena představenstva společnosti B, a.s. a kvůli kterým je proti němu vedeno trestní stíhání, přitom Ing. R. Š. sdělil, že jeho náklady na obhájce dosáhly 600.000 Kč a že po Ing. R. Š. požaduje uhradit polovinu těchto nákladů, tedy částku 300.000 Kč, a pokud mu tuto částku neuhradí, zveřejní řadu interních dokumentů a zpráv společnosti A, s.r.o. s údaji klientů, pro které v minulosti pracoval, a řadu dokumentů s osobními a firemními údaji zveřejní i samotným klientům, kterými byly a jsou významné finanční instituce v České republice, družstevní záložny, banky, obchodníci s cennými papíry, investiční společnosti apod., čímž Ing. R. Š. a společnost A, s.r.o. totálně zničí, k čemuž by také skutečně došlo, jelikož v důsledku ztráty důvěry klientů by společnost A, s.r.o. nemohla podnikat ve svém oboru a fungovat na trhu, přičemž v návaznosti na telefonát pak ještě téhož dne zaslal Ing. R. Š. e-mail, v němž sděloval číslo bankovního účtu, na který má peníze poslat, a jehož přílohou byly některé interní materiály společnosti A., s.r.o., čímž prokázal, že interními materiály společnosti A., s.r.o. skutečně disponuje, byť legálním způsobem je získat nemohl, a dále dne 27. 2. 2020 ve 12:45 hodin zatelefonoval Ing. R. Š. znovu a dotazoval se ho, jak se v dané záležitosti rozmyslel, přitom požadoval zaslání peněz a zdůrazňoval, jaké důsledky mohou nastat, pokud mu nevyhoví v jeho požadavku, že v takovém případě skončí nejen Ing. R. Š., ale i celá společnost A, s.r.o.“*

5. Z podnětu odvolání obviněného byl usnesením Městského soudu v Praze ze dne 8. 12. 2021 sp. zn. 7 To 419/2021 výše uvedený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. a), b) trestního řádu v celém rozsahu zrušen a podle § 259 odst. 1 trestního řádu byla věc vrácena soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí. Odvolací soud argumentoval s odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2014 sp. zn. III. ÚS 2520/14 zejména tím, že s ohledem na usnesení státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 ze dne 27. 11. 2020 sp. zn. 2 ZT 53/2020 o podmíněném zastavení trestního stíhání obviněného, jež bylo Městským státním zastupitelstvím v Praze zrušeno z důvodu jeho neúplného doznání,

není možné v dalším řízení s ohledem na zákaz *reformationis in peius* rozhodnout méně příznivým způsobem, takže v úvahu přichází opětovně podmíněně zastavit trestní stíhání, pro něž navíc podle odvolacího soudu byly splněny zákonné podmínky.

6. Následně bylo usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 2. 2022 sp. zn. 3 T 12/2021 podle § 231 odst. 1 trestního řádu za užití § 223 odst. 2 trestního řádu z důvodů specifikovaných v § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu trestní stíhání obviněného Ing. L. K. zastaveno. Obvodní soud poukázal předně na zákaz *reformationis in peius*, dále na skutečnost, že spáchání činu obviněným bylo prokázáno a že tento čin naplnil znaky přečinu vydírání podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku. Z hlediska kritérií podle § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu zdůvodnil soud motivaci obviněného, tedy určité zadostiučinění vůči poškozenému Ing. R. Š., jehož vinil ze svého mnohaletého trestního stíhání, dále jeho bezúhonnost a skutečnost, že poškozeného kontaktoval pouze dvakrát v průběhu několika týdnů a v nátlaku nepokračoval.

7. Stížnost státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 podaná proti citovanému usnesení o zastavení trestního stíhání byla nyní napadeným usnesením Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2022 sp. zn. 7 To 73/2022 podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu jako nedůvodná zamítnuta.

8. Městský soud v Praze v odůvodnění zamítavého rozhodnutí uvedl, že obviněný skutkově nezpochybňoval to, co je mu kladeno za vinu, takže nebyly dány překážky postupu podle § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu. Obviněný podle stížnostního soudu sice prohlásil, že své jednání nepovažoval za vydírání, ale rozhodné okolnosti popsal stejně, jako byly vymezeny v obžalobě, neboť doznal, že na poškozeném Ing. R. Š. požadoval zaslání částky 300.000 Kč, a to jako kompenzaci části vlastních nákladů na obhajobu v trestní věci, v níž jím byl obviněn z podílu na trestném činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 odst. 2, 4 písm. a) trestního zákoníku, a že mu přitom pohrozil rozšířením interních informací vztahujících se k jeho výdělečné činnosti, přičemž právě v tom shledal soud prvního stupně vydírání podle § 175 trestního zákoníku, a to uskutečněné cíleně, tedy v přímém úmyslu. Následně stížnostní soud poukázal na další specifické okolnosti, které podle něj odůvodňují postup podle § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu. Městský soud v Praze argumentoval tím, že obviněný jednal v silném rozrušení pod vlivem toho, jak do jeho života zasáhlo mnohaleté trestní stíhání pro zločin podle § 248 odst. 2, 4 písm. a) trestního zákoníku, dále že vyhrožoval poškozenému pouze dvakrát v průběhu několika týdnů a dobrovolně ve vyhrožování nepokračoval, projevil nad svým činem v trestním řízení lítost, před spácháním posuzovaného skutku vedl bezúhonný a řádný život, ke svému jednání se doznal, jeho jednání neznamenal žádnou reálnou újmu v životě poškozeného a od doby spáchání uplynula doba dvou let.

9. Na primární stížnostní výhradu státní zástupkyně vůči nesprávnému právnímu názoru o porušení zákazu *reformationis in peius* v případě, pokud je po zrušení usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání rozhodnuto rozsudkem, Městský soud v Praze výslovně nereagoval, neboť tento svůj názor bez bližšího pouze znovu připomněl.

10. S uvedenými závěry soudů vedoucími ve výsledku k rozhodnutí o zastavení trestního stíhání obviněného se však nelze ztotožnit.

11. V první řadě je třeba vyjádřit nesouhlas s právním názorem Městského soudu v Praze o porušení zákazu *reformationis in peius*, který byl jedním z důvodů kasace prvotního odsuzujícího rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 23. 9. 2021 sp. zn. 3 T 12/2021.

12. K principu zákazu *reformationis in peius* (zákazu změny k horšímu) se z odborné literatury podává, že nedovoluje zhoršit postavení osoby, která podala opravný prostředek nebo v jejíž prospěch byl opravný prostředek podán jinou oprávněnou osobou, přičemž takové zhoršení je zakázáno jak v samotném opravném řízení, tak i v řízení konajícím se po zrušení napadeného rozhodnutí a po vrácení věci k novému projednání orgánu nižšího stupně.¹

13. Ryze jazykovým výkladem citovaných teoretických východisek by bylo možno (ovšem nepřipadně) dovodit, že po zrušení rozhodnutí o podmíněném zastavení trestního stíhání po podání stížnosti jen obviněným nemůže dojít pro něj k horšímu výsledku trestního řízení. Tato nesprávná interpretace principu zákazu *reformationis in peius* vychází z mechanické aplikace tohoto principu na alternativní způsob ukončení trestního řízení, kterým je mj. i podmíněné zastavení trestního stíhání, neboť opomíjí smysl a význam daného odklonu od standardního postupu v trestním řízení. Předmětný princip se uplatňuje v případě opravných prostředků podaných proti rozsudku, usnesení o zastavení trestního stíhání nebo postoupení věci jinému orgánu. V dané souvislosti je třeba zmínit, že zatímco v případě usnesení podle § 171 či § 172 trestního řádu vydaného státním zástupcem může dojít k jejich zrušení v neprospěch obviněného – kromě stížnosti poškozeného – také *ex offio* v rámci mimořádného kasačního oprávnění nejvyššího státního zástupce podle § 174a odst. 1 trestního řádu. V případě podmíněného zastavení trestního stíhání (nebo obdobně u podmíněného odložení k podání návrhu na potrestání) se takový mimořádný postup neaplikuje, což vychází právě i z odlišné povahy těchto odklonů od povahy konečného ukončení trestního stíhání v intencích v § 171 nebo § 172 trestního řádu. Právě z důvodu jiného charakteru rozhodnutí státního zástupce vydaného podle § 307 nebo § 179g trestního řádu – které je fakultativním rozhodnutím záležejícím ryze na vůli státního zástupce,² v jehož případě jsou současně splněny i podmínky pro podání obžaloby – není vyloučeno, že po podání stížnosti toliko obviněným a následném zrušení rozhodnutí ve formě odklonu může další trestní stíhání dopadnout jak ve prospěch obviněného, tak v konečném důsledku i v jeho neprospěch (v případě podání obžaloby), pokud například stížnostní orgán nazná, že pro odklon chybí doznání obviněného.

14. Takový výklad podporuje i nálezný Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2014 sp. zn. III. ÚS 2520/14, jímž v posuzované věci argumentoval Městský soud v Praze, ale i státní zástupkyně Městského státního zastupitelství v Praze při zrušení usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání. Akceptace výkladu principu zákazu *reformationis in peius*, který zastává Městský soud v Praze, by nezbytně vedla k dalším nelogickým závěrům. Pokud by například došlo ke zrušení usnesení o podmíněném zastavení trestního stíhání v případě stížnostního přezkumu založeného jen stížností obviněného, v jehož rámci by stížnostní orgán zjistil nesplnění zákonných podmínek pro takový postup (například absenci doznání)

¹ Srov. např. Fenyk, J. a kol. Trestní právo procesní. 7. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019, s. 595 až 596.

² Srov. přiměřeně usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 11. 2020 sp. zn. 4 Tdo 1239/2020.

– a pokud ani následně nedošlo ke splnění chybějících podmínek pro podmíněné zastavení trestního stíhání – tak by se státní zástupce prakticky ocitl v zákonem nepředvídané situaci. Nemohl by totiž znovu zastavit trestní stíhání podle § 307 odst. 1 trestního řádu, ale dokonce ani zastavit trestní stíhání podle § 172 trestního řádu. Pro obviněného příznivější rozhodnutí, jakým je zastavení trestního stíhání podle § 172 trestního řádu, by zřejmě bylo vyloučeno zvažovaným procesním postupem podle § 307 odst. 1 trestního řádu. Předpokladem jeho užití je, že nebyla splněna žádná z podmínek, které odůvodňují zastavení trestního stíhání. K zastavení trestního stíhání by tedy hypoteticky mohlo dojít pouze v tom případě, pokud by státní zástupce v předchozím řízení postupoval nesprávně, tedy nezvolil by pro obviněného příznivější postup. Trestní řád v takovém případě nepočítá s jiným pro obviněného alespoň částečně příznivějším řešením, jako je upraveno v ustanovení § 227 trestního řádu. Ustanovení § 176 trestního řádu není založeno na předpokladu, že by bylo možné podat obžalobu účelově s tím, aby došlo k pro obviněného příznivějšímu postupu, jímž by bylo zproštění obžaloby nebo za hypotetického předpokladu změny postoje obviněného v řízení před soudem i podmíněné zastavení trestního stíhání nebo oportunní zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu.

15. Je tedy možné uzavřít, že výklad principu *reformationis in peius* zvolený Městským soudem v Praze je nepřipadný. Podmíněné zastavení trestního stíhání, jakož i podmíněné odložení podání návrhu na potrestání jsou alternativními postupy v trestním řízení vycházejícími výlučně z vůle státního zástupce, jež nezbytně nepředjímají konečné skončení věci, respektive nepředjímají, že by v případě postupu podle § 307 nebo § 179g trestního řádu (a eventuálního zrušení příslušných rozhodnutí státního zástupce) nemohlo dojít k odsouzení obviněného. Takový výklad nemá oporu v trestně právní nauce a potažmo je i v přímém rozporu s již citovaným nálezem Ústavního soudu ze dne 9. 10. 2014 sp. zn. III. ÚS 2520/14.

16. Dále nelze v posuzované trestní věci souhlasit s názorem Městského soudu v Praze, že byly splněny podmínky pro podmíněné zastavení trestního stíhání obviněného.

17. Z ustálené judikatury i odborné literatury plyne, že doznání podle § 307 odst. 1 písm. a) trestního řádu se musí po obsahové stránce vztahovat na celý skutek, na všechny jeho skutkové okolnosti naplňující zákonné znaky stíhaného trestného činu, tedy zavinění a protiprávnost. Nepostačuje, že se obviněný dozná ke skutkovým okolnostem, když popře úmyslné nebo nedbalostní zavinění.³

18. Obviněný v hlavním líčení rozsáhle připomněl své trestní stíhání ve věci vedené Městským soudem v Praze pod sp. zn. 4 T 3/2017 a újmu, kterou v jeho průběhu utrpěl, což dával za vinu i poškozenému Ing. R. Š. V daném kontextu mj. uvedl, že se nikdo nemůže divit, že poškozeného Ing. R. Š. při hrozbě vězení kontaktoval, ani že požádal částečnou úhradu vzniklých nákladů, protože vždy, když se v minulosti domáhal mimosoudního vypořádání, bylo nutné, aby před kroky směřujícími k soudnímu sporu prokázal, že oslovil osobu, od níž vyrovnání požadoval a umožnil jí požadovanou částku uhradit. Dále uvedl, že kdyby chtěl někoho vydírat tak mu neposílá číslo účtu ze svého e-mailu, ale bude požadovat zcela jednoduchou

³ Srov. usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 3. 5. 2005 sp. zn. 4 To 383/2005 (publikované pod č. 57/2006 Sb. rozh. tr.), viz také Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. 7. vydání Praha: C. H. Beck, 2013, § 307, bod 11.

nedohledatelnou platbu Bitcoinů, respektive že by to udělal sofistikovaně. Obviněný přiznal, že poškozeného Ing. R. Š. oslovil na základě zjištění jeho podvodů vůči společnosti B, a.s. a jeho osobě, že mu jednoznačně řekl, že ho mohl zlikvidovat, jak to měl udělat poškozený vůči bývalým kolegům a představenstvu B, a.s., ale že se nedokáže chovat jako on. Zároveň přitom opakovaně uvedl, že nechtěl nikoho vydírat, pokud opětovně připomněl, jakou újmu poškozený několikaletým trestním stíháním způsobil, pročez po něm chtěl pouze uhradit vzniklou škodu. Poprvé poškozenému volal, když se dozvěděl o jeho podvodném jednání, a druhý telefonát učinil na popud poškozeného, který na konci telefonátu sdělil, že mu zavolá za čtrnáct dní. Rovněž v rámci své závěrečné řeči podrobně popsal újmu, kterou utrpěl v rámci předchozího trestního stíhání, s tím, že kdyby výhrůžky vůči poškozenému myslel vážně, tak by před zahájením nyní vedeného trestního stíhání (vůči poškozenému) něco udělal, a opět připomněl, že první telefonát vůči poškozenému byl učiněn v afektu a druhý telefonát z popudu poškozeného. Současně vyjádřil názor, že poškozený jeho jednání ani nemohl vnímat jako vydírání, neboť byl dle obviněného spíše zaskočený z informací, které se o něm dozvěděl. Zároveň pak uvedl „teď zpětně nechci říct, že je mi to líto, co se stalo, to jsou věci, kdo to nezažil, tak si neumí představit. Byl to jeden jediný telefonát, nic s tím nenadělám“.

19. Vzhledem k výše uvedené výpovědi obviněného a jeho postoji ke spáchanému činu, na němž setrval v průběhu celého trestního řízení, nelze než konstatovat, že obviněný nejenže neučinil plné doznání podle § 307 odst. 1 písm. a) trestního řádu ve vztahu k úmyslnému zavinění, ale ani k samotné protiprávnosti svého jednání. Jak je patrné z jeho obsáhlé výpovědi, po celou dobu své výhrůžné jednání omlouval předchozím jednáním poškozeného a považoval jej za oprávněnou žádost o mimosoudní řešení sporu o uhrazení nákladů, které vynaložil v rámci svého předchozího trestního stíhání. Své jednání přitom bagatelizoval na jediný telefonát učiněný v afektu, kterým vlastně podle svého mínění nečinil nic protiprávního, nýbrž po poškozeném pouze požadoval oprávněnou kompenzaci. Zcela přitom opomněl, že poškozenému adresoval záměrně též e-mail s číslem účtu, na který měl poškozený částku 300.000 Kč zaslat, a jako zesílení pohrůžky k e-mailu záměrně přiložil dokumenty, jejichž zveřejnění bylo způsobilé přivodit poškozenému jinou těžkou újmu podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku.

20. Soudy obou stupňů uzavřely, že obviněný jednal v úmyslu přímém podle § 15 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Obviněný tedy svým opakovaným tvrzením, že poškozeného nechtěl vydírat, že své výhrůžky nemyslel vážně a že poškozený jeho telefonáty ani nemohl vnímat jako vyhrožování, nejenže skutkově vyloučil své doznání z hlediska přímého úmyslu, ale i doznání z hlediska smíření s tím, že svým jednáním mohl *in eventum* způsobit trestně právně relevantní následek podle § 175 odst. 1 trestního zákoníku, jak předpokládá § 15 odst. 1 písm. b), odst. 2 trestního zákoníku.

21. Se zřetelem k uvedeným skutečnostem nelze než učinit závěr, že v posuzované věci nebyl dán prostor pro podmíněné zastavení trestního stíhání z důvodu absence doznání podle § 307 odst. 1 písm. a) trestního řádu.

22. Částečně v důsledku shora nastíněných nesprávných úvah Městského soudu v Praze došlo k zastavení trestního stíhání obviněného Ing. L. K. z důvodů uvedených v § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu, přičemž ani pro takový postup nebyly splněny zákonné podmínky.

23. Byť oportunní zastavení trestního stíhání podle § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu nevyžaduje explicitně doznání obviněného jako podmíněné zastavení trestního stíhání podle § 307 odst. 1 písm. a) trestního řádu, je třeba hodnotit, zda obviněný chováním po činu prokázal, že již není potřeba dalšího řízení vůči jeho osobě. Z hlediska podmínky chování obviněného po spáchání činu se tak doznání základních okolností, jimiž obviněný naplňuje zákonné znaky trestného činu, považuje za podstatnou okolnost, od níž se odvíjí úvaha o možnosti použití § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu. Tento závěr logicky nelze učinit v případech, kdy obviněný nesouhlasí s dosud učiněnými závěry orgánů činných v trestním řízení o podstatných okolnostech trestné činnosti kladené mu za vinu. V takovém případě totiž není možné dovodit z této okolnosti dosažení účelu trestního řízení (§ 1 odst. 1 trestního řádu), neboť jedním z cílů je i předcházení trestné činnosti, což nepochybně znamená, že obviněný si musí být vědom, že jeho jednání je trestné a že takového jednání se musí v budoucnu vyvarovat.⁴

24. V předkládané věci obviněný po spáchání činu nijak neprokázal, že z hlediska preventivního účelu trestního řízení již není třeba dalšího řízení proti jeho osobě. O tom svědčí především konstantní popírání protiprávnosti činu, neboť obviněný po celou dobu trestního stíhání označoval své jednání za oprávněnou formu „zadostiučinění“ a oprávněný požadavek kompenzace od poškozeného, přičemž svůj čin současně bagatelizoval na jediný telefonát učiněný v afektu, jímž neměl v úmyslu poškozeného vydírat, a poškozený tak jeho jednání ani nemohl vnímat. Za takových skutkových okolností, které neumožňují učinit závěr, že vzhledem k chování obviněného po činu (jeho přístupu ke spáchanému činu) byl splněn účel trestního řízení, nelze z hlediska postupu podle § 172 odst. 2 písm. c) trestního řádu přeceňovat okolnosti akcentované soudy nižších stupňů, jako je řádný život obviněného či doba uplynulá od spáchání činu apod. Ostatně v kontextu s výpovědí obviněného, který výslovně nechtěl říct, že by mu jeho jednání bylo líto, se jako přímo rozporné s provedeným dokazováním jeví tvrzení soudů o jeho projevené lítosti.

25. Lze tedy shrnout, že Obvodní soud pro Prahu 1 rozhodl o zastavení trestního stíhání, aniž byly splněny podmínky pro takové rozhodnutí, čímž své rozhodnutí zatížil vadou ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. f) trestního řádu. Stížnostní Městský soud v Praze pak uvedené nesprávnosti nenapravil, třebaže k tomu měl na podkladě stížnosti státní zástupkyně Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 1 vytvořeny náležité procesní podmínky, ale takto podanou stížnost jako nedůvodnou zamítl, čímž zatížil své rozhodnutí vadou ve smyslu uplatněného dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) trestního řádu. Nesprávnost rozhodnutí soudů má přitom původ v nesprávné aplikaci tvrzeného zákazu *reformationis in peius* vzhledem k předchozímu usnesení státní zástupkyně o podmíněném zastavení trestního stíhání podle § 307 odst. 1 trestního řádu. Úvahy stížnostního soudu tedy byly nesprávně vedeny pouze v úzkém rozsahu procesních možností, jak rozhodnout o podané obžalobě, takže vůbec nebylo zvažováno, že by obviněný mohl být pro stíhané jednání odsouzen.

S ohledem na popsání skutečností

⁴ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 7. 2019 sp. zn. 6 Tdo 739/2019 (publikované pod č. 4/2020 Sb. rozh. tr.).

navrhuji,

aby Nejvyšší soud v neveřejném zasedání, k jehož konání může přistoupit podle § 265r odst. 1 písm. b) trestního řádu:

1. podle § 265k odst. 1, 2 trestního řádu za podmínky uvedené v § 265p odst. 1 trestního řádu zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 9. 3. 2022 sp. zn. 7 To 73/2022, jakož i jemu předcházející usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 22. 2. 2022 sp. zn. 3 T 12/2021 a současně zrušil také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu,
2. a dále postupoval podle § 265l odst. 1 trestního řádu a přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 1, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Pokud by Nejvyšší soud shledal, že je v posuzované věci nutno rozhodnout jiným než navrhovaným způsobem, vyjadřuji i pro tento případ souhlas s projednáním věci v neveřejném zasedání [§ 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu].

Brno 11. května 2022

JUDr. Igor Stříž
nejvyšší státní zástupce